

STUDIU COMPARATIV PRIVIND DIFERITELE MODELE DE SITUAȚII FINANCIARE ȘI IMPACTUL PREZENTĂRII ACESTORA ASUPRA NEVOILOR INFORMAȚIONALE ALE UTILIZATORILOR

Anastasia PAZURATII,

masterand, anul II, Facultatea Științe Economice, Universitatea de Stat din Moldova

CZU: 658.14/.17:334.71:347.724

E-mail: con20pazuratii.anastasia@gmail.com

În contextul economiei globale moderne, situațiile financiare au un rol esențial în furnizarea de informații relevante și fidele despre performanța și poziția financiară a unei entități. Modul în care aceste informații sunt prezentate variază în funcție de standardele contabile utilizate, ceea ce influențează semnificativ capacitatea utilizatorilor de a lua decizii informate. Prin urmare, compararea diferitelor modele de raportare financiară devine o necesitate pentru înțelegerea modului în care acestea satisfac cerințele informaționale ale diferitelor categorii de utilizatori.

Actualitatea, importanța și motivația temei cercetate este reprezentată de diversitatea formatelor de întocmire a situațiilor financiare care evidențiază necesitatea adaptării la specificul fiecărei entități economice. Studiul comparativ al acestora ajută la identificarea celor mai eficiente soluții de raportare. Astfel, se asigură o prezentare clară și relevantă a informațiilor financiare, esențială pentru procesul decizional.

Scopul tezei de master este de a analiza comparativ modelele de situații financiare întocmite conform Standardelor Internaționale de Raportare Financiară (IFRS) și celor întocmite conform Standardelor Naționale de Contabilitate (SNC), pentru a evalua în ce măsură fiecare dintre acestea corespunde nevoilor informaționale ale utilizatorilor.

Obiectivele cercetării acestei lucrări sunt următoarele :

- Identificarea principalelor diferențe între structura și conținutul situațiilor financiare întocmite conform IFRS și SNC;
- Evaluarea modului în care aceste diferențe influențează înțelegerea informațiilor financiare de către utilizatori;
- Evidențierea importanței calității informațiilor financiare pentru procesul decizional;
- Formularea unor concluzii și recomandări privind adaptarea modelelor de raportare în funcție de necesitățile utilizatorilor.

Obiectul cercetării îl constituie entitățile de interes public care aplică IFRS și entitățile de tip SRL care întocmesc situațiile financiare conform SNC. Entitățile de interes public (precum instituții financiare, companii listate la bursă) sunt obligate

să ofere o transparență sporită, în timp ce SRL-urile, de regulă întreprinderi mici și mijlocii, utilizează SNC, un cadru mai simplificat, adaptat realităților naționale. Mai jos sunt enumerate principalele deosebiri între aplicarea IFRS-urilor și SNC-urilor, fiecare având caracteristicile sale de bază, conform Tabelului 1

Tabelul 1

Deosebirile dintre SNC și IFRS

SNC	IFRS
<i>Întocmirea situațiilor financiare</i>	
Formă exactă de întocmire (SNC „Prezentarea situațiilor financiare”)	Nu se poate crea un model unic care să fie rezonabil pentru toate situațiile financiare, deoarece majoritatea informațiilor prezentate necesită utilizarea raționamentului profesional, conform standardului IAS 1 „Prezentarea situațiilor financiare”.
<i>Modificarea politicilor contabile</i>	
Prospectiv sau retroactiv (conform SNC „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile, erori și evenimente ulterioare”)	Retroactiv (conform IAS 8 „Politici contabile, modificări ale estimărilor contabile și erori”)
<i>Metoda de determinare a impozitului pe venit</i>	
Conform metodei impozitului curent (în baza SNC „Cheltuieli”)	Conform metodei impozitului amânat (în baza IAS 12 „Impozitul pe profit”)
<i>Recunoașterea OMVSD</i>	
În componența stocurilor (SNC „Stocuri”)	Pentru durata de utilizare > 1 an – imobilizări corporale; Pentru durata de utilizare < 1 an – materiale sau cheltuieli (în funcție de pragul de semnificație)

Sursa: Elaborat de autor în baza [1]

Diversitatea formatelor de situații financiare reflectă complexitatea mediului economic și cerințele particulare ale diferitelor entități. Fiecare tip de model, de la cele mai simplificate la cele mai detaliate, are scopul de a furniza o prezentare cât mai exactă și relevantă a poziției financiare și performanței unei entități. În conformitate cu Legea contabilității și raportării financiare nr. 287/2017 și Standardul Național de Contabilitate ”Prezentarea situațiilor financiare” [2]: entitățile, care conform criteriilor stabilite sunt obligate să prezinte situații financiare și au opțiunea de a prezenta la alegere:

- Situațiile financiare prescurtate (bilanțul prescurtat; situația de profit și pierdere prescurtată; nota explicativă)
- Situațiile financiare simplificate (bilanțul; situația de profit și pierdere; nota explicativă)

- Situațiile financiare complete (bilanțul; situația de profit și pierdere; situația modificărilor capitalului propriu; situația fluxurilor de numerar; nota explicativă).
- Situații financiare conform IFRS - întocmite conform IFRS sunt obligatorii pentru companiile listate la bursă în Uniunea Europeană și asigură o raportare transparentă, comparabilă și relevantă la nivel internațional

Toate entitățile sunt obligate să atașeze Nota explicativă la Situațiile financiare.

Raportarea financiară are o importanță deosebită în satisfacerea cerințelor informaționale ale diferitelor părți interesate și are un impact major asupra deciziilor acestora. Obiectivele situațiilor financiare sunt influențate de conflictele de interese existente pe piața informațiilor contabile, acestea fiind rezultatul interacțiunii dintre trei grupuri: entitățile, utilizatorii și profesia contabilă. Entitățile sunt sursa informațiilor financiare și, totodată, cele care asigură întocmirea acestora într-un mod relevant. Utilizatorii sunt cei care solicită informațiile și, prin urmare, au o influență directă asupra procesului de producere a acestora. Profesia contabilă are rolul de a îmbunătăți calitatea și conținutul situațiilor financiare [3]

Concluzii. Studiul realizat a evidențiat diferențele esențiale între raportarea financiară a entităților de interes public și a întreprinderilor mici și mijlocii din Republica Moldova. Situațiile financiare ale entităților de interes public oferă un grad ridicat de transparență și conformitate cu standardele internaționale, în timp ce SRL-urile, reflectă nevoia de îmbunătățire a practicilor de raportare pentru a răspunde mai eficient cerințelor informaționale ale utilizatorilor. Informațiile prezentate în situațiile financiare constituie un instrument esențial pentru utilizatori în procesul de luare a deciziilor economice. Indiferent de cadrul contabil aplicat (IFRS sau SNC) raportarea financiară eficientă trebuie să fie adaptată nevoilor reale ale utilizatorilor, oferindu-le suportul necesar pentru decizii raționale și fundamentate.

Referințe:

• *Acte legislative și normative*

1. Regulamentul (CE) NR. 1126/2008 al comisiei din 3 noiembrie 2008 de adoptare a anumitor standarde internaționale de contabilitate în conformitate cu Regulamentul (CE) nr. 1606/2002 al Parlamentului European și al Consiliului. Disponibil: file:///C:/Users/Windows/Downloads/ias%20(1).pdf
2. Standardul Național de Contabilitate „Prezentarea situațiilor financiare”. În Monitorul Oficial al Republicii Moldova 2019, nr.101 – 107, art.528.

• *Manuale, monografii, lucrări didactice, broșuri*

3. MARX KARL. Bazele criticii economiei politice Capitalul, vol. 1, ediția a IV-a. București, 1960.

Recomandat

Silvia ZAHARCO, dr., conf. univ.